

A SZTE NYELVTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLÁJÁNAK SZABÁLYZATA

1. A Nftv. és a SzTE Doktori Szabályzatának figyelembe vételével és ezek függelékeként a SzTE BTK-n működő Nyelvtudományi Doktori Iskola tanácsa az alábbi Szabályzatot fogadta el. A jelen Szabályzatban nem érintett kérdésekben az említett dokumentumok az irányadók. A SzTE Doktori Szabályzatából átemelt szövegrészek *dőlt betűvel* szerepelnek.

2. A doktori iskola neve: Nyelvtudományi Doktori Iskola (angolul: Graduate School in Linguistics).

3. *A doktori iskola vezetője az MTA Doktora (tudomány doktora) címmel rendelkező egyetemi tanár, tőrzstag. A doktori iskola vezetőjét a doktori iskola egyetemi tanár tőrzstagjai közül – a tőrzstagok többségének javaslatára – a doktori tanács választja, és a rektor nevezi ki legfeljebb ötéves időtartamra. A kinevezés többször is meghosszabbítható.*

A doktori iskola vezetőjének feladatai:

- *felelősen irányítja a doktori iskola tanácsának munkáját és felelős a tanács döntéseinek végrehajtásáért;*
- *koordinálja a szakmai munkát és felelős annak minőségéért;*
- *képviseli a doktori iskolát;*
- *irányítja a doktori iskola adminisztrációját és információcserét folytat az illetékes doktori tanácsokkal;*
- *figyelemmel kíséri az iskola pénzügyi felhasználását.*

4. *A doktori iskolákban a szakmai tevékenységet az iskola vezetője és a legalább három tagú doktori iskola tanácsa irányítja. Ez utóbbi elnöke a doktori iskola vezetője, tagjai a képzési/kutatási programok vezetői. A doktori iskola tanácsának tagja lehet egy vagy több tanácskozási jogú doktorandusz is.*

5. A DI tőrzstagja a törvényes feltételeknek eleget tévő mindazon oktató, akit a DIT felterjesztése alapján a Doktori Szabályzatban rögzített eljárás során jóváhagytak.. A DI további tagjai a DI oktatói, témavezetői és témakiírói. *Ha a doktori iskola tőrzstagja más doktori iskolában is vállal témavezetést vagy oktatást, akkor azt be kell jelentenie saját doktori iskolája tanácsának.*

6. A DI vezetőjének helyettese a DI tőrzstagja. Megbízását a DI vezetője adja, a DIT véleményének ismeretében.

7. *A doktori iskolán belül képzési/kutatási program hozható létre. Ennek szükséges feltétele, hogy a programvezetőn kívül a programban részt vegyen további legalább egy témavezető és még legalább 3 vezető oktató. A doktori iskolán belül működő képzési/kutatási programok jog- és feladatkörét a doktori iskola működési szabályzatában kell rögzíteni. A képzési/kutatási programok indításáról – a doktori iskola javaslata alapján – a TDT dönt.*

Képzési/kutatási program vezetője csak az illetékes doktori iskola tőrzstagi megfelelésű témavezetője lehet. Kivételes esetben, az EDT hozzájárulásával ettől el lehet tekinteni. A képzési/kutatási program vezetőjét – a doktori iskola kezdeményezésére, a TDT jóváhagyásával – a TDT elnöke bizza meg. A megbízás megszűnik a programvezető lemondásával, egyetemmel való jogviszonyának megszűnésével vagy felmentéssel a TDT döntése alapján.

A képzési/kutatási program vezetőjének feladatai:

- *irányítja a programban folyó szakmai munkát;*
- *felelősen részt vesz a doktori iskola tanácsának munkájában.*

8. A DIT szavazati jogú tagjai a DI vezetője és a 4. pontban meghatározott módon megbízott oktatók.

A DIT ülését, melyre félévenként legalább egyszer kerül sor, a DI vezetője hívja össze legalább egy héttel az ülés kitűzött időpontja előtt a napirend feltüntetésével. A DI tanácsát a tagok egyharmadának javaslata alapján össze kell hívni. A tanács határozatképes, amennyiben a szavazati joggal rendelkező tagok legalább 50%-a jelen van.

9. A tanács ülését a DI vezetője vezeti. A tanács döntéseit egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Nyílt szavazás esetén a szavazás levél útján is megvalósítható. Esetleges szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A tanács üléseiről emlékeztető készül, amelyet a DI irattárában kell elhelyezni. A DI adminisztrációjáról, irattáráról egy, a Dékáni Hivatal által külön díjazásban részesített munkatárs gondoskodik, aki egyben ellátja az iskolával kapcsolatos adatbázis koordinátori feladatokat a doktori.hu adatbázisban. A DI minőségbiztosításának megszervezéséért a DI vezetője felelős.

10. A doktori iskola tanácsának feladatai:

- *az iskola belső szabályzatának és követelményrendszerének kidolgozása a doktori szabállyal összhangban, valamint az ezek végrehajtása;*
- *a doktoranduszok tanulmányi és kutatási tevékenységéhez szükséges infrastrukturális és szakmai feltételek biztosítása;*
- *a szervezett képzés szerkezetének meghatározása, javaslattétel az oktatási foglalkozások meghirdetésére;*
- *a doktori iskola honlapjának a MAB előírásai szerinti létrehozása és rendszeres aktualizálása;*
- *a szervezett képzésben részt vevő doktoranduszok képzési tervének és kutatási témájának jóváhagyása; a képzési tervek és a kutatási témák koordinálása, a témavezetők tevékenységének felügyelete;*
- *a doktori iskola számára biztosított kutatási normatívával való gazdálkodás az egyetem érvényes gazdálkodási szabályai szerint;*
- *a doktori iskolára háruló adminisztratív és nyilvántartási kötelezettségek teljesítése;*
- *javaslattétel a szigorlati- és bírálóbizottságok összetételére valamint a fokozatszerzésre jelentkezők szigorlati tárgyaira;*
- *a doktori iskola vezetője, valamint a képzési/kutatási programok vezetőinek személyében szükséges változások kezdeményezése és a javaslatok előterjesztése a TDT számára;*
- *a doktori iskola oktatóinak személyében bekövetkező változások kezdeményezése;*
- *a doktori iskola és a képzési/kutatási programok címében és tartalmában szükséges változtatások kezdeményezése;*
- *új képzési/kutatási programok indításának kezdeményezése;*
- *indokolt esetben javaslatot tesz a TDT-nek a hallgatók programból való törlésére;*
- *a doktori szabályzatban leírt esetekben döntéseiről értesíti az illetékes testületeket; amennyiben azok 30 napon belül írásban nem kifogásolják az adott döntést, azt jóváhagyottnak kell tekinteni az illető testület részéről;*
- *meghatározza a doktori iskola által, a doktori fokozatszerzési eljárásban elfogadott idegen nyelvek körét;*

- kijelöli a választható szigorlati fő- és melléktárgyakat;
- javaslatot tesz a doktori felvételi bizottság összetételére.

11. A DIT a DI vezetőjének javaslatára dönt a felvételi bizottság tagjairól. A felvételi vizsga pontszáma 50-50%-ban megoszlik a jelentkező benyújtott dokumentumai alapján kiszámított ún.hozott, illetve a szóbeli felvételi vizsgán mutatott teljesítménye alapján a bizottság által megítélt szerzett” pontok között.

A szigorlati és védési bizottságok tagjaira, továbbá a szigorlat fő- és melléktárgyaira az illetékes képzési programvezető (a továbbiakban: programvezető) véleményének figyelembe vételével a DI vezetője tesz javaslatot, amelyet elektronikus levélben a DIT tagjai elé terjeszt, akik ugyanilyen módon szavaznak róla.

Amennyiben a témavezető és a programvezető személye azonos, a DI vezetője az illetékes képzési program egy másik oktatóját kéri fel javaslattételre. Amennyiben a DI vezetője a témavezető, az eljárás teljes egészét a DI vezetőhelyettese bonyolítja le. A DIT tagja érintettség esetén az eljárásban nem vehet részt.

12. A DIT a programvezetők javaslata, illetve beszámolója alapján (a) dönt az egyes oktatási programokban folyó oktatás formájáról és tartalmáról, (b) jóváhagyja az oktatók személyét, akiket a TDT elé terjeszt elfogadásra, és (c) legalább évenként ellenőrzi az elfogadott tantervek teljesítését. Figyelemmel kíséri a hallgatók előmenetelét, a témavezető kijelöléséig irányítja a hallgatók tanulmányait és szükség esetén javaslatot tesz, illetve határoz a szükséges módosításokról. A programvezető az elfogadott tantervtől és oktatói állománytól való minden eltérést bejelent a DI vezetőjének, aki saját hatáskörében dönt arról, hogy a változást a DIT elé kell-e terjeszteni jóváhagyás céljából, de a változtatásokról a DIT-t mindig értesíteni kell. Amennyiben a DI vezetője a változtatással nem ért egyet, a javaslatot köteles a DIT elé terjeszteni.

13. A DI-ban folyó kreditrendszerű oktatás összesen legalább 8x2 elméleti tanóra (vagy annak megfelelő tutoriális; a továbbiakban: óra) felvételét teszi kötelezővé a beiratkozott hallgatóknak. Az órák egy része kötelező, más részük a DI-ban felkínált órák közül választható lehet. A programvezető javaslatára a DI vezetőjének engedélyével kivételesen a más DI-ban felkínált óra is beszámítható. A harmadik tanévben a DI nem ír elő kötelező foglalkozást, de a személyre szabott hallgatói feladatokat a programvezetők/témavezetők írásban rögzítik és annak egy példányát a DI vezetőjének eljuttatják. Az órákon kívüli kreditek beszámításának elveiről a DIT határoz.

14. *A doktori téma vezetője az a tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori iskola tanácsa jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek tudományos fokozatszerzésre való felkészülését. Egy témavezetőnek egy időben háromnál több doktorandusza csak az illetékes TDT egyetértésével lehet.*

15. A DIT dönt a DI-ban meghirdethető témákról és a témakiírók, illetve témavezetők személyéről akiket a TDT elé terjeszt elfogadásra. Legkésőbb a képzés harmadik évében a doktorjelölt kérelmére és a programvezető javaslatára a doktorjelöltnek témát és témavezetőt kell kijelölni és erről az adott tanév utolsó DIT üléséig kell a Doktori Iskola vezetőjét értesíteni. A témavezetőt, akinek tudományos fokozattal kell rendelkeznie, de az egyetemmel nem kell

munkaviszonyban állnia, a DI tanácsának kell jóváhagynia. Az eljárás előtt be kell szerezni a felkért témavezető elfogadó nyilatkozatát. A témavezetőnek aláírásával kell hozzájárulnia az értekezésnek a védési eljárásra való benyújtásához. A doktorjelölt a témavezető elutasító döntésével szemben a DIT-hez fellebezhet. A DIT az ügyről elektronikus szavazással dönthet. Az értekezést elektronikus adathordozón is be kell nyújtani és védelem után egy nyomtatott példányt a nyelvészeti értekezések központi gyűjteménye számára a DI rendelkezésére kell bocsátani. A védési bizottság tagjait az értekezés első címlapján fel kell tüntetni.

16. A DI évente doktoranduszi beszámoló konferenciákat rendez, amelyen a II-III.-éves diákok kutatásaikról előadást tartanak, és a hallgatók, valamint az oktatók opponálják azokat. Ezen az összes diáknak és a DI törzstagjainak a megjelenése kötelező. A programot már elvégzett, de még nem doktorált doktoranduszok részvétele előadással ajánlatos. Az ő részvételük a programvezetők döntésétől függ.

17. A doktorjelölt minden tanév után szeptember 15-ig a programvezető részére tudományos tevékenységéről egy rövid beszámolót, valamint egy (minden évben frissített) tématervet készít, amelyet a témavezető véleményez, illetve jóváhagy. A programvezető legkésőbb szeptember 30-ig a dokumentumokat továbbítja a DIT tagjainak. A beszámolót és a témavezető véleményét a SzTE Doktori Intézetének is meg kell küldeni, ami a DI vezetőjének a feladata. A doktoranduszok és téma-, illetve programvezetőik a kedvezményekre jogosító határidő lejártáig (azaz a végzés után még öt évig) adnak éves jelentéseket a végzett munkáról. Ha ez idő alatt nem készül el az értekezés vagy a kapcsolat megszűnt a doktorandusszal, akkor a jelentésben ennek okait kell megadni. Ugyancsak indokolni kell, ha a doktorandusz lemond az ösztöndíjáról.

18. A kreditrendszerű képzés elvégzését igazoló abszolutórium kiadásához az oktatási programot maradéktalanul el kell végezni és az összes szükséges aláírást (kreditet) meg kell szerezni. Ezt a programvezető és a DI vezetője együttesen igazolják.

19. A szigorlatra való jelentkezés feltétele a doktori képzésben részt vett hallgatók számára az abszolutórium megszerzése, valamint a témavédés előkészítése. A témavédés első követelménye a DI-nak és azt legkésőbb a III. tanév végéig meg kell tartani. Ennek során a jelölt 5-10 oldalas téziseket készít értekezése tematikájából, amely dokumentumot legkésőbb két héttel a témavédés előtt megküldi a bizottság, valamint a DIT tagjainak. A témavédésen a témavezetője által vezetett vitában a téziseket első és külső szakértők és a DI oktatói és hallgatói előtt kell megvédenie. A külső szakértő(k) írásban is nyilatkozhat(nak). A témavédésen a DI vezetőjének vagy megbízottjának részt kell vennie.

20. A DI a védelem előfeltételeként legalább 5 (öt) lektorált önálló tanulmány publikálását írja elő. Az elfogadott folyóiratok listája a DI honlapján található. A tanulmánykötetekben történő publikálást esetenként hagyja jóvá a témavezető javaslatára a programvezető, illetve ezek egybeesése esetén a DI vezetője vagy annak megbízottja.

21. A védelem előfeltételeinek eleget tett minden doktorandusz előzetes ún. műhelyvitára nyújtja be a végleges változattal szembeni követelményeknek mind tartalmilag, mind formailag megfelelő értekezését. A védelem publikációs előfeltételeinek teljesülését társszerzős művek esetében a társszerzőség (nyilatkozattal megerősített vagy ennek hiányában a társszerzők

száma szerint megállapított) arányában fogadjuk el. A vitát legkésőbb két hónappal a kedvezményekre jogosító leadási határidő előtt kell lefolytatni. Műhelyvitát az oktatási programban részt nem vett doktorjelöltek esetében is kötelező tartani. Az oktatási programban részt nem vett doktorjelöltek kötelesek az illetékes program oktatói közül témavezetőt választani, aki felelős az értekezés tudományos színvonaláért. A műhelyvitát annak kitűzött időpontja előtt legalább egy hónappal meg kell hirdetni legalább a DI-n belül, megadva az értekezés elérhetőségének módját is (nyomtatott példány, internetes link vagy kérésre fájl küldése). A műhelyvitán legalább 5 tudományos fokozattal bíró személy kell, hogy személyesen vagy előzetesen elküldött írásos véleménnyel részt vegyen, közülük ketten a felkért bírálók, egy pedig a levezető elnök. Az írásos véleményben nyilatkozni kell arról, hogy az értekezés alkalmas-e a nyilvános védésre. A vita előtt a jelölt legfeljebb 20 perces szabadelőadásban összefoglalja eredményeit. A műhelyvita végén a megjelent fokozatos résztvevők „igen-nem”-mel szavaznak a dolgozat alkalmasságáról a következő három formula szerint: a) változtatás nélkül megfelel és beadható, b) nem felel meg, c) a mellékelt pontokban rögzített módosítások elvégzése után beadható. A műhelyvitáról jegyzőkönyv készül a jegyzőkönyvvezető és a levezető elnök aláírásával, amelyet a DIT-tagok körlevélben megkapnak és amelynek eredeti példánya a DI irattárába kerül. A nyilvános vitára beadott értekezés mellékleteként a jelölt külön dokumentumban felsorolja, hol és hogyan tett eleget az értekezésben a jegyzőkönyvben rögzített módosítási javaslatoknak. A témavezető csak ennek ismeretében járulhat hozzá az értekezés beadásához (l. 15. pont.)

22. A védésre szóló hivatalos meghívóban, valamint a doktori értekezés előlapján fel kell tüntetni a témavezetőnek, továbbá a védési bizottság minden tagjának a nevét.

23. A DI-t az egyetem más szervezetei és az egyetemen kívüli intézmények előtt a DI vezetője, annak távollétében a helyettese, illetve a DIT egyik, a DI vezetője által felkért tagja képviselheti. A DI vezetőhelyettese a távollévő DI-vezetőt teljes jogkörrel helyettesíti, kivéve a szavazategyenlőség esetét (vö. 9. pont).

24. A DI költségvetésének nyilvántartása a DI egységes munkaszámán történik, amelyet a DI ügyintézője kezel. Aláírási joga a DI vezetőjének és helyettesének van. A DI bevételeiből, azaz a hallgatói normatív támogatásból, tandíjből és költségtérítésből, az oktatási programok és/vagy témavezetők az oktatott/vezetett hallgatók és órák arányában igényelhetnek kiadásokat a DIT által külön megállapítandó szabályok szerint. A költségvetési tervekről és beszámolókról a DIT dönt. A képzési normatívából, illetve költségtérítésből részesült oktatási programok vezetői minden év február 15-éig eljuttatják a DIT tagjainak az előző évről szóló költségvetési beszámolójukat.

1. Melléklet

A Nyelvtudományi Doktori Iskolában működő oktatási programok és vezetőik:

altajisztika: Dr. Zimonyi István, DSc, hab. egyetemi tanár,
angol alkalmazott nyelvészet: Dr. Fenyvesi Anna, PhD, hab. egyetemi docens,
elméleti nyelvészet: Dr. Németh T. Enikő, CSc, egyetemi docens,
francia nyelvészet: Dr. Gécseg Zsuzsanna, PhD, hab. egyetemi docens,
magyar nyelvészet: Dr. Forgács Tamás, CSc, hab. egyetemi docens,
német nyelvészet: Dr. Bassola Péter, DSc, professor emeritus,
orosz nyelvészet: Dr. Bibok Károly, CSc, egyetemi docens,
történeti szlavisztika: Dr. Kocsis Mihály, DSc, hab. egyetemi tanár,
uráli nyelvészet: Dr. Bakró-Nagy Marianne, DSc, hab. egyetemi tanár.

A DIT tanácsának tagjai a fent felsorolt programvezetők, illetve Fenyvesi Anna és Gécseg Zsuzsanna mint tanácskozó tagok

A Doktori Iskola vezetője: Dr. Kenesei István, DSc, hab. egyetemi tanár.

2. Melléklet

Az értekezés terjedelme szóközzel számítva minimum 240 ezer, maximum 480 ezer N (leütés). Ebbe nem tartozik bele a melléklet, a függelék és az adatbázis, de beleszámít a bibliográfia és a láb- vagy végjegyzetek. A dokumentum Times New Roman 12-es vagy azzal egyenértékű betűméretű, másfeles sorközzel írott, 3 cm-es belső és 2 cm-es külső margójú oldalakból áll. Kétség esetén a Doktori Iskola bekérheti a disszertáció Word formátumban elkészített elektronikus változatát.